

El cotxe oficial en què viatjava el president del govern espanyol, l'almirall Luis Carrero Blanco, va saltar pels aires el matí del 20 de desembre del 1973 com a conseqüència de la detonació d'una càrrega d'explosius col·locada per membres d'un comando d'ETA en un túnel excavat sota el carrer Claudio Coello de Madrid. Els moments posteriors a la detonació van ser d'una gran confusió, ja que el Dodge Dart de color negre en què viatjava diàriament el president per anar a missa i a la feina no va ser localitzat fins més tard, quan uns jesuïtes van donar l'avís que el cotxe es trobava en una terrassa del pati interior de l'edifici de cinc plantes de la parròquia de Sant Francesc de Borja. Ningú no va advertir tampoc —potser va quedar coberta pels enderrocs— la línia vermella vertical pintada a la paret de l'edifici oposat al dels jesuïtes per indicar l'alineació del vehicle amb la càrrega explosiva que va ser detonada a distància. L'assassinat de Carrero Blanco va fer malbé els plans de successió de l'ancià general Francisco Franco, que a penes cinc mesos abans havia cedit el govern del país al seu home de confiança, el que durant més de trenta anys al seu costat es va guanyar la reputació, fins i tot entre la seva gent, de ser «més franquista que Franco»; la seva mà dreta, que a penes vint-i-quatre hores abans del magnicidi havia recriminat a Henry Kissinger que el seu país no fes més esforços per eradicar el sorgiment del marxisme a Amèrica Llatina.

...

El cràter i la voladura de Carrero Blanco, la inesperada proximitat i contundència de l'acció que va fer vessar les llàgrimes del dictador i va capgirar el rumb de la transició política prevista pel règim, es van finançar en part amb els diners aconseguits per ETA amb el rescat de l'empresari navarrès Felipe Huarte, segrestat a casa seva, a la finca Villa Adriana, el domicili dels Huarte a Pamplona, el 16 de gener del 1973, i alliberat deu dies més tard pels voltants d'Irun després que la seva família fes efectives les condicions del rescat: el pagament a París de cinquanta milions de pessetes en divises i l'acceptació del conveni col·lectiu i readmissió dels cent quaranta treballadors acomiadats d'una empresa del Grup Huarte, Torfinasa, en vaga des de feia quaranta-vuit dies. Felipe Huarte era fill de Félix Huarte, que en la dècada del 1950 havia creat el gran grup empresarial navarrès a partir de la constructora Huarte y Cía. La lleialtat de Félix Huarte al règim explica, per exemple, que dugués a terme les obres del monument franquista del Valle de los Caídos, en la construcció del qual van treballar presos republicans en condicions de semiesclavitud, o que el govern de la Unió del Poble Navarrès, juntament amb el Partit Popular, li lliurés el 3 de desembre del 2014, i a títol pòstum, la Medalla d'Or de Navarra per la seva contribució al procés d'industrialització d'aquesta comunitat foral.

...

Unes setmanes després de la condecoració a Félix Huarte, el 22 de gener del 2015 es va inaugurar a Pamplona el Museo Universidad de Navarra, dissenyat per l'arquitecte Rafael Moneo especialment per albergar, conservar i difondre el fons fotogràfic de la Universidad de Navarra i, sobretot, un llegat de quaranta-sis obres d'artistes com ara Pablo Picasso, Vassili Kandinski, Mark Rothko, Eduardo Chillida, Jorge Oteiza o Antoni Tàpies, donades a la Universitat l'any 2008 per Maria Josefa Huarte, filla de Félix Huarte, que juntament amb el seu germà Juan va fomentar durant anys el mecenatge artístic. En són un exemple les Trobades d'art d'avantguarda que l'any 1972 es van fer a Pamplona i per les quals van rebre fortes crítiques, ja que es va considerar que les estaven patrocinant amb els diners que negaven als treballadors de les seves empreses, i que a la vegada legitimaven el règim franquista. Una de les obres més importants d'aquest llegat és el quadre *L'esperit català* (1971), d'Antoni Tàpies, que la col·leccionista va adquirir a París l'estiu del 1973. L'obra, de 200 × 275 cm, és un manifest polític del pintor realitzat a les acaballes del franquisme, quan molts col·lectius lluitaven per posar fi a la dictadura, que seguia reafirmant-se amb penes de mort, consells de guerra i tocs de queda. El quadre mostra quatre barres vermelles verticals sobre un fons groc disseminat de traços vermells pintats amb els dits d'ambdues mans i enunciats com ara *Dret al tiranicidi* o *Sobirania popular*, inscrits desordenadament, encavalcats amb les paraules *Llibertat*, *Democràcia*, *Diàleg*, *Cultura*, *Informació*, *Veritat*...